

POSTANOWIENIE

17 lipca 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Piotr Telusiewicz

na posiedzeniu niejawnym 17 lipca 2025 r. w Warszawie

w sprawie z powództwa B.K.

przeciwko S.G.

o zapłatę,

na skutek skargi kasacyjnej B.K.

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie

z 18 października 2023 r., VII AGa 403/23,

I. odrzuca skargę kasacyjną powódki w części dotyczącej pkt II wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 18 października 2023 r.;

II. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej powódki do rozpoznania w części dotyczącej pkt I i III wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 18 października 2023 r.

UZASADNIENIE

1. Wyrokiem z 18 października 2023 r., Sąd Apelacyjny w Warszawie, w sprawie z powództwa B.K. przeciwko S.G., o zapłatę, na skutek apelacji powódki od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z 16 listopada 2022 r., oddalił apelację (pkt I) oraz orzekł o kosztach postępowania (pkt II, III).

2. Od wyroku Sądu Apelacyjnego skargę kasacyjną wywiodła powódka, zaskarżając wyrok w całości.

3. Skarżący wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, powołując się na przesłankę określoną w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

4. Jak wskazano powyżej, skargą kasacyjną został objęty cały wyrok, a więc również pkt II wyroku. Jest to rozstrzygnięcie, które nie jest niekorzystne dla powódki. Czyni to skargę skierowaną przeciwko temu rozstrzygnięciu za niedopuszczalną ze względu na brak pokrzywdzenia (*gravamen*). Zatem w tej części skarga kasacyjna podlegała odrzuceniu jako niedopuszczalna, na podstawie art. 398⁶ § 2 i 3 k.p.c. (zob. uchwałę 7 sędziów SN – zasadę prawną z dnia 15 maja 2014 r., III CZP 88/13, OSNC 2014, nr 11, poz. 108).

5. Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c., nie służy zaś merytorycznej ocenie skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej

jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

6. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Nakładając na skarżących obowiązek wskazania i uzasadnienia oznaczonej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, ustawodawca zmierzał do zagwarantowania, że skarga kasacyjna, nadzwyczajny środek zaskarżenia prawomocnych orzeczeń, będzie pełnić przypisane jej funkcje publicznoprawne. Ograniczenie przesłanek do czterech ma więc zapewnić, że przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne, a skarga kasacyjna nie stanie się instrumentem wykorzystywanym w każdej sprawie. Tak więc, nie w każdej sprawie, nawet w takiej, w której rozstrzygnięcie oparte jest na błędnej subsumpcji czy wadliwej wykładni prawa, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania, w przeciwnym razie Sąd Najwyższy stałby się wbrew obowiązującym regulacjom sądem trzeciej instancji. Nie jest rolą Sądu Najwyższego korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej indywidualnej sprawie.

7. Skarga kasacyjna nie zawiera argumentów dostatecznych dla uznania, że skarżący skutecznie wykazał, iż w sprawie zachodzi powołana przesłanka z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

8. Złożenie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance oczywistej jej zasadności oznacza, zgodnie z poglądem utrwalonym w judykaturze, że skarżący musi przedstawić dokładny wywód, na czym – jego zdaniem – polega oczywista zasadność skargi w danej sprawie z przytoczeniem przepisów, których naruszenie ją spowodowało oraz argumentację wskazującą na to, dlaczego opisane naruszenie doprowadziło do wydania oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej, w trybie z art.

398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (zob. postanowienie SN z 8 października 2015 r., IV CSK 189/15 i przywołane tam orzecznictwo). Skarżący, przedstawiając – jako okoliczność uzasadniającą rozpoznanie skargi kasacyjnej „oczywiste naruszenie prawa” – powinien zatem wykazać kwalifikowany charakter tego naruszenia (zob. postanowienia SN: z 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100; z 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49; z 15 kwietnia 2021 r., IV CSK 617/20).

9. We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej skarżąca wskazywała „na poważne i oczywiste naruszenie przez Sąd I i II instancji przepisów postępowania, tj. art. 232 kpc art. 214 (1) kpc w zw. z art. 302 § 1 kpc, a także przepisów prawa materialnego, tj. art. 647 kc w zw. z art. 627 kc oraz art. 6 kc.”.

W pierwszej kolejności należy podnieść, że we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej, nie zawarto uzasadnienia odnoszącego się do naruszeń związanych z 647 k.c. w zw. z art. 627 k.c. W tym zakresie wniosek nie może być skuteczny. Sąd Najwyższy nie może poszukiwać takiej argumentacji w innych częściach uzasadnienia skargi kasacyjnej. Marginalnie można dodać, że w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej odniesiono się natomiast do art. 484 k.c., który był przywoływany w podstawach skargi kasacyjnej.

Skarżąca polemizując z ustaleniami Sądów *meriti*, w rzeczywistości neguje ustalenia faktyczne poczynione na etapie postępowania rozpoznawczego. Tymczasem, pod pretekstem kwalifikowanego naruszenia prawa materialnego nie można zmierzać do podważenia dokonanej w sprawie oceny dowodów (zob. np. postanowienie SN z 9 sierpnia 2018 r., II PK 213/17). Wskazać trzeba, że zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c., w aktualnym stanie prawnym, nie może stanowić skutecznej podstawy kasacyjnej. Jednak przedmiotowa skarga kasacyjna w znacznej mierze faktycznie dotyczyła właśnie tego przepisu, na co wskazuje treść uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Skarżący w uzasadnieniu zawarł twierdzenie: „Sąd II instancji koncentruje się na niedostatkach argumentacji strony powodowej, nie przeprowadzając jednocześnie postępowania

dowodowego w zakresie wnioskowanym przez stronę, a istotnym z punktu widzenia podstawowych zasad postępowania sądowego tj. zasady prawdy materialnej.”

W ramach kontroli kasacyjnej Sąd Najwyższy nie kontroluje jednak samej oceny dowodów, a jedynie jej legalność. Można bowiem zakwestionować sposób zebrania materiału dowodowego z naruszeniem przepisów regulujących postępowanie dowodowe; w takim wypadku obowiązkiem skarżącego jest przytoczenie tych przepisów i wyjaśnienie, jaki wpływ na treść rozstrzygnięcia to naruszenia miało. Zgodnie bowiem z art. 398³ § 3 k.p.c. podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów. Sąd Najwyższy jest bowiem związany ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia (art. 398¹³ § 2 *in fine* k.p.c.). Słusznie zauważa Sąd Apelacyjny: „Konkludując należy wskazać, iż kreując liczne zarzuty, co do budowy stanu faktycznego i oceny dowodów dokonanych przez Sąd Okręgowy tak naprawdę apelantka nie wskazuje w treści apelacji, jakich konkretnie uchybień dopuścił się Sąd Okręgowy naruszając zasadę swobody i logiczności oceny materiału dowodowego...”. Podobnie rzecz się ma w przypadku wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Choć skarżący powołuje się na naruszenia związane z art. 232 k.p.c., art. 214 (1) k.p.c. w zw. z art. 302 § 1 k.p.c., to nie wykazuje jednak do jakich uchybień procesowych doszło i czy rzeczywiście jest to sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Tyczy się to ogólnych rozważań dotyczących: niemożności uzyskania przez powódkę właściwej dokumentacji („...powódka nie była wzywana do wyjaśnienia braku możliwości przedłożenia dowodów...”); zarzutów odnoszących się do opinii biegłego („Zdaniem powódki te twierdzenia są nieprawidłowe, bowiem zostały oparte na niewłaściwej interpretacji opinii sporządzonej w sprawie przez biegłego sądowego.”); ciężaru dowodzenia w sprawie („Kolejny przejaw oczywistości skargi kasacyjnej znajduje odzwierciedlenie we wnioskach Sądu Apelacyjnego dotyczących podstawy do przyjęcia, iż powódka w niniejszym postępowaniu nie sprostowała ciążącemu na niej, z mocy art. 6 k.c. oraz art. 232 k.p.c., obowiązkowi wykazania zasadności swego roszczenia.”). Odniesienia poczynione w zakresie tych części wniosku nie przystają do ogólnego twierdzenia skarżącej zawartego we wstępnej fazie wniosku, tj. „W uzasadnieniu

wyroku tegoż sądu pojawiły się stwierdzenia, które nie mają żadnego związku z procedurą przewidzianą w kodeksie postępowania cywilnego, która rządziła przebiegiem niniejszego postępowania.”

Zatem tak skonstruowany wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, nie może być uznany za prawidłowy, co powoduje, że skarga, w ramach przesłanki określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., nie mogła zostać przyjęta do rozpoznania.

10. Według Sądu Najwyższego, nie ma przy tym innych przyczyn uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, w szczególności nieważności postępowania (art. 398⁹ § 1 pkt 3 k.p.c.).

11. Z powyższych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c.).

(R.N.)

[SOP]

[a.ł.]